

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยถือว่าการพัฒนาความสามารถในการคิดเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะการให้ผู้เรียนคิดเป็น วิเคราะห์เป็น สร้างองค์ความรู้ได้ จะส่งผลให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและเต็มศักยภาพ ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาประชากร โดยควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย เพราะเด็กพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม และบุคลิกภาพอย่างรวดเร็ว ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรก มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการพัฒนาในขั้นต่อไป ซึ่งตรงคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 8) กระทรวงศึกษาธิการก็ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่ควรส่งเสริมให้เกิดกับเด็กปฐมวัย จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อ 11 ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ว่าให้เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และในมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2549 : 1) ได้ให้หลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย กล่าวว่า ให้พัฒนาเด็กโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านร่างกายให้แข็งแรงสมบูรณ์ กระตุ้นให้สมองได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ พัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ให้เป็นผู้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง ระวังแฉ่มใส สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ พัฒนาด้านสังคมโดยให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งพัฒนาสติปัญญา ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์บนวิถีชีวิตของเด็กตามสภาพครอบครัว บริบทชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย

จากการศึกษาผลการประเมินผลคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2549 กำหนดในมาตรฐานที่ 4 มาตรฐานผู้เรียนในด้านคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ผลในภาพรวมของการประเมิน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวนโรงเรียน 188 โรงเรียน ได้ผลการประเมิน 2.08 ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับพอใช้ และในระดับกลุ่มโรงเรียนบ้านชัยพัฒนา อำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับพอใช้ (สพท.อย.2. 2550 : ออนไลน์) และจากผลการประเมิน ปีการศึกษา 2550 ระดับโรงเรียนวัดแก้วสุวรรณ อำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผู้เรียนมีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ในระดับพอใช้

(สมศ. 2550 : 16) ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่ครูทุกคน จะต้องปรับปรุงให้อยู่ในระดับดีหรือดีมาก ซึ่งครูทุกคน ควรตระหนักตั้งแต่การศึกษาระดับชั้นปฐมวัย เพราะเด็กปฐมวัยเป็นจุดเริ่มต้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในชีวิต เป็นช่วงที่พัฒนาการด้านร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต โดยเป็นไปอย่างรวดเร็ว ตามทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ เด็กในวัยนี้เรียนรู้ได้ดีจากการใช้ประสาทสัมผัส เพราะฉะนั้น ครูควรส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง คิดแก้ปัญหา เลือกตัดสินใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย ทิตรีเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

การส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กนั้น มีแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ของนักจิตวิทยา คือ ทอเรนซ์ (Torrance) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ด้วยการสอน ฟีกฝน และฝึกปฏิบัติถูกวิธี ถ้าส่งเสริมให้เด็กตั้งแต่เยาว์วัยได้เท่าใดก็ยิ่งจะเป็นผลดีมากเท่านั้น และโฟรเบล (Frobel) บิดาแห่งการศึกษาปฐมวัยยังกล่าวว่า เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริม พัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก ให้เจริญขึ้นด้วยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ อย่างเสรี โดยใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือ โดยสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยที่กำหนดให้ กิจกรรมที่เกี่ยวกับศิลปะ หรือที่เรียกว่ากิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จัดสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 58) นอกเหนือจากผลที่ได้รับดังกล่าว ศิลปะยังมีความหมายต่อตัวเด็กมาก เพราะศิลปะเป็นช่องทาง การสื่อความคิด เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยการซึมซับ และสร้างเป็นองค์ความรู้ที่เกิดขึ้น ครูมีบทบาทหน้าที่ในการจัดกิจกรรม ให้มีความหมายต่อเด็กในการสร้างองค์ความรู้ โดยเป็นกิจกรรมที่ครู สามารถให้เด็ก ใช้สมองซีกซ้ายควบคู่ไปกับสมองซีกขวาได้อย่างสมดุล การพัฒนามนุษย์ให้เป็น บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ควรพัฒนาตั้งแต่เยาว์วัย โดยเฉพาะช่วง อายุ 6 ขวบแรกของชีวิต ซึ่ง เป็นช่วงที่เด็กมีจินตนาการสูง ศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนา ดังที่ เกล (Gale) (ทิสนา แชมมณี. 2547 : 91) กล่าวว่า ถ้าเด็กไม่ได้รับการเอาใจใส่ตั้งแต่เยาว์วัย ความสามารถ ด้านความคิด สร้างสรรค์ นี้ก็จะไม่พัฒนาขึ้น อาจจะหยุดชะงักหรือฝ่อไปในที่สุด

การจัดกิจกรรมศิลปะเป็นการพัฒนาทักษะเด็กในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา ซึ่งครูควร ตระหนักถึงปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนา และทำการศึกษาค้นคว้า วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง เพราะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้พัฒนา ทักษะในการคิด มีความเชื่อมั่นในการแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น และเป็นวิธีที่ใช้มากที่สุด วิธีหนึ่งด้วยการระดมความคิดจึงเหมาะที่จะใช้กับกลุ่ม แม้ว่าจะใช้ได้กับคนคนเดียวก็ตาม ความสำเร็จของการระดมความคิดอยู่ที่การไม่วิพากษ์วิจารณ์ความคิดของกลุ่มในเชิงทำลาย แต่ ช่วยกันวิเคราะห์ความคิดเหล่านั้นจะเป็นวิธีที่ดีที่สุด โดยทั่วไปความคิดยิ่งแปลกเท่าไรก็ยิ่งดีเท่านั้น ผู้วิจัยจึงนำการระดมสมองมาใช้ในกิจกรรมศิลปะ เพราะเด็กปฐมวัยชอบการแสดงออกอย่างอิสระ

ถ้าได้รับการสนับสนุนให้เด็กได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น หรือใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออกทางศิลปะก็จะเป็นวิธีที่ดีมาก นอกจากนี้ธรรมชาติของเด็กในวัยนี้ยังมีความอยากรู้อยากเห็นสูง แต่มีความสนใจในระยะเวลาอันสั้น ลักษณะเด่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการกระตุ้นให้เด็กหาคำตอบในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง (พรณี ช. เจนจิต. 2538 : 143-146)

การจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่ง ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำมาใช้ในกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 คือ การจัดการการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ซึ่งเป็นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ และสามารถนำความคิดใหม่ ๆ นั้นไปใช้ในงานของตน ทำให้งานของตนมีความแปลกใหม่น่าสนใจมากขึ้น นอกจากนั้นผู้เรียนอาจจะเกิดความตระหนักคุณค่าของการคิดและความคิดของผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งตรงกับแนวคิดของ กอร์ดอน (Gordon) (ทิสนา เขมมณี. 2547 : 252-253) ที่เสนอวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมยเพื่อใช้กระตุ้นความคิดใหม่ ๆ วิธีนี้มีประโยชน์มากเป็นพิเศษ สำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานทางศิลปะ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ทำให้นักเรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากการวิจัยของ วิรัตน์ คุ่มคำ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังจากเรียนศิลปศึกษาด้วยกลวิธีระดมสมองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ วรวัลย์ อินทรรัตน์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่าความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการฝึกระดมความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ยังไม่พบว่ามีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้ทั้งสองวิธีเพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ทำให้ไม่พบว่ามีคำตอบของคำถามวิจัยที่ว่าความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์แตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าเพื่อหาคำตอบดังกล่าว เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 กลุ่มโรงเรียนบ้านชัยพัฒนา อำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

2. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 กลุ่มโรงเรียนบ้านชัยพัฒนา อำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

ความสำคัญของการวิจัย

ความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนในชั้นอนุบาล 2 เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับประถม ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตรงกับมาตรฐานการศึกษาที่ 28 ที่ว่า หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง จึงได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองในกิจกรรมศิลปะของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ซึ่งผลการวิจัยนอกจากจะทราบว่า การจัดการเรียนรู้วิธีใดที่จะทำให้นักเรียนชั้นอนุบาล 2 มีความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันแล้ว ยังสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทาง เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมอื่น ๆ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ต่อไป และยังส่งผลให้นักเรียนเป็นคนที่มีความประพฤติตามที่ประเทศชาติต้องการ

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์/หน่วยในการศึกษา

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มโรงเรียนบ้านชัยพัฒนา อำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 กลุ่มโรงเรียนบ้านชัยพัฒนา อำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 7 ห้อง จำนวนนักเรียน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวัดแก้วสุวรรณ และ โรงเรียนวัดเจ้าแปดทรงไทรย์ กลุ่มโรงเรียนบ้านชัยพัฒนา อำเภอเสนา ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 20 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม เป็นห้องเรียนตามสภาพจริง ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายแบบจับฉลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนวัดแก้วสุวรรณ เป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง จำนวน 10 คน และกลุ่มทดลอง 2 คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนวัดเจ้าแปดทรงไทรย์ เป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ จำนวน 10 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท คือ

3.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ 2 วิธี คือ

3.1.1 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง

3.1.2 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ คือ

3.2 ส่วนตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ความคิดสร้างสรรค์

3.2.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง

4. ขอบข่ายเนื้อหา

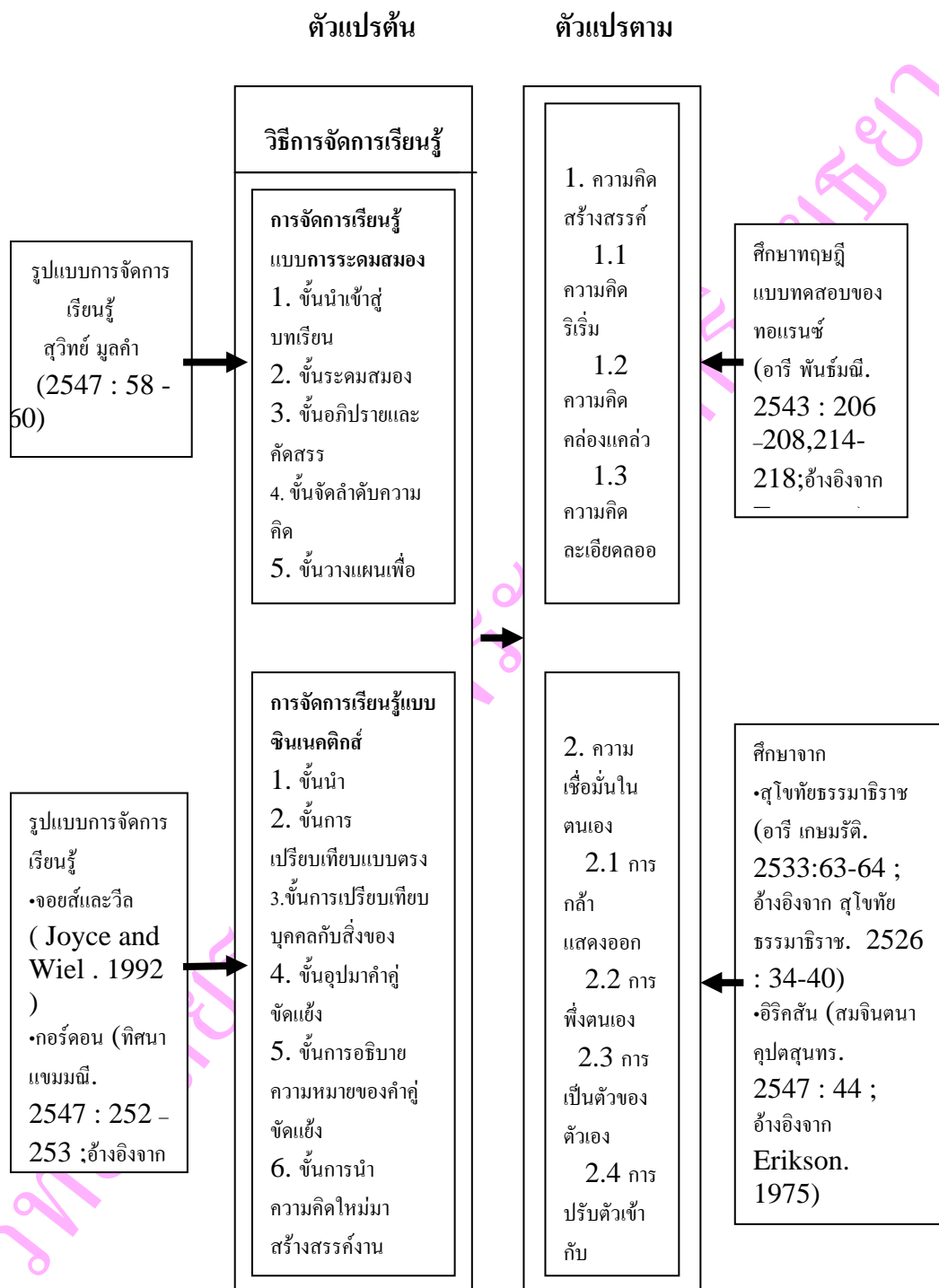
ขอบข่ายของเนื้อหาที่นำไปใช้ในการวิจัย คือ กิจกรรมศิลปะหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กิจกรรมศิลปะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เลือกตามความเหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพ การปั้น การพับ นึก ตัด ปะกระดาษ การประดิษฐ์ และการพิมพ์ภาพ

5. ระยะเวลาในการทดลอง

ทำการทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ในช่วงกิจกรรมศิลปะ ทำการทดลอง เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ ละ 3 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมศิลปะหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้แสดงออก อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ได้แก่ การวาดภาพ การปั้น การพับ ฉีก ตัด ประกระดาษ การประดิษฐ์ การพิมพ์ภาพ เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้การระดมความคิดจากผู้เรียน มาผสมผสาน ปรับปรุงและตกแต่ง เพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุดในการปฏิบัติกิจกรรม ตามขั้นตอนของ สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 58-60) ซึ่ง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชุ้่นนำเข้าสู่บทเรียน
2. ชุ้่นระดมสมอง
3. ชุ้่นอภิปรายและคัดสรร
4. ชุ้่นจัดลำดับความคิด
5. ชุ้่นวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่ใหม่แตกต่างไปจากเดิม และสามารถนำความคิดใหม่นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ตามขั้นตอนของ จอยซ์ และวีล (Joyce & Wiel, 1992 : 217-239) ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชุ้่นนำ
2. ชุ้่นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง
3. ชุ้่นการสร้างอุปมาบุคคลหรือเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ
4. ชุ้่นอุปมาคำคู่ขัดแย้ง
5. ชุ้่นอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง
6. ชุ้่นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ หลายรูปแบบ คิดได้ดี แปลกตาจากคนทั่วไป เป็นความสามารถในการคิดนอกกรอบความคิดเดิม ก่อให้เกิดแนวคิดอย่างอื่น ๆ ที่ถือว่าเป็นแนวคิดที่นำมาพัฒนาแก้ปัญหาที่ต้องการได้ ความคิดสร้างสรรค์ที่จะ ใช้วัดในการวิจัยครั้งนี้มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ตามคู่มือการตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ของ อารี พันธุ์มณี (2543 : 214-218) ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบให้ได้ อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว และมีปริมาณผลงานได้มาก ในเวลาจำกัด

2. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดสิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับผู้อื่น ต่างไปจากความคิดธรรมดาโดยดูจากความแปลกใหม่ของผลงาน

3. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียดที่นำมาตกแต่ง ความคิดครั้งแรกให้สมบูรณ์ แล้วทำให้ภาพชัดเจน และมีความหมายยิ่งขึ้น โดยสังเกตได้จากผลงานที่มีส่วนละเอียดเพิ่มขึ้นมา

ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง คะแนนความสามารถของนักเรียน ในการตัดสินใจ ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง แบบสอบถาม พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (อารี เกษมรัตน์, 2533 : 63-64 ; อ้างอิงจาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา พฤติกรรมวัยเด็ก : หน่วยที่ 8 – 15, หน้า, 34-40) ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

1. การกล้าแสดงออก หมายถึง การกล้ากระทำสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกต้อง เช่น การกล้าพูด กล้าถาม กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ ไม่ประหม่า เินอาย และ กล้ายอมรับผิด

2. การพึ่งตนเอง หมายถึง ความสามารถช่วยตัวเองและทำอะไรได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้อง มีใครคอยช่วยเหลือ และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

3. การเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง การมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ มีความพอใจในการกระทำของตน และรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง

4. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้จักช่วยเหลือ และร่วมมือกับหมู่คณะ ยอมรับสถานการณ์ใหม่ ๆ

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองในกิจกรรมศิลปะ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่าง การจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองในกิจกรรมศิลปะ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

2. เป็นแนวทางสำหรับครูและ ผู้สนใจนำ การจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ไปประยุกต์ใช้กับการจัดการการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ ที่สอดคล้อง เพื่อศึกษาผลการพัฒนาด้านการคิดที่นอกเหนือจากความคิดสร้างสรรค์ เช่น กิควิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา ฯลฯ

3. เป็นแนวทางสำหรับครูประถมและมัธยม นำการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ไปใช้ในกิจกรรมศิลปะในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง

4. เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยท่านอื่นได้ศึกษารูปแบบนำการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ได้กว้างขวางมากขึ้น